

## **Programma The Accused vrijdag 28 maart 20.30-22.40 Net 5**

### **Inleiding**

De kring Kritische kijkers bestaat uit een aantal mensen, verspreid in het land, die van tijd tot tijd naar een bepaald programma kijken om het vervolgens gestructureerd te becommentariëren op de geweldsaspecten en mogelijke gevolgen hiervan voor jeugdigen en samenleving.

### **Werkwijze**

Deelnemers sturen na de uitzending een tweetal lijsten in.

Lijst A bevat de antwoorden op de vragen 1.1.1 tot en met 2.7.1 van het vigerende Nicam coderingsformulier (maart 2007) van de methode Kijkwijzer. Volgens deze methode classificeren de omroepen hun programma's ten aanzien van de schadelijkheid voor kinderen en jeugdigen.

Het werken met lijst A biedt de mogelijkheid te vergelijken in hoeverre de classificatie door de betreffende omroep al of niet overeenstemt met de bevindingen van de Kring Kritische Kijkers.

Lijst B bevat de antwoorden op vragen die de werkgroep zelf heeft geformuleerd; vragen ingegeven door zorg over de invloed van tv geweld op de samenleving als geheel. De ernst hiervan, waar de huidige maatschappij steeds meer verhard, waarbij geweld en dreigen met geweld niet meer van de lucht zijn. Tv moge een spiegel van de maatschappij zijn, maar het omgekeerde is eveneens waar.

### **Vorm en inhoud van het programma**

Wat betreft de vorm bleek de film zo opgebouwd, dat de verkrachtingsscene pas aan het eind werd getoond tijdens de rechtszitting, ter illustratie van getuigenverklaringen. Daarvoor werd stap voor stap het proces gevolgd dat het slachtoffer doormaakte vanaf het moment dat ze de bar uitvluchtte: Het onderzoek in het ziekenhuis, contact met de openbare aanklager, het aanwijzen van de daders, maar ook innerlijk het zich te weer stellen tegen het zich vernederd weten en voelen. Een element van klassejustitie kwan naar voren in het managementteam bij het Openbaar Ministerie. Een groepsverkrachting zou niet alleen per persoon moeilijk te bewijzen zijn, maar zou studenten in hun carrière kunnen schaden. De openbare aanklager, hierin gesteund door het slachtoffer, zwichtte niet. Uitspraak van de jury: Schuldig.

### **Evaluatie antwoorden lijst A**

Ingestuurd 9 lijsten ( respons 60 %)

### **Type Productie**

Negen keer is aangegeven; geen productie voor alle leeftijden

### **Fictie/nonfictie**

Over het geheel is geconcludeerd geen teken- of animatiefilm maar een andersoortig fictie/dramaproduct.

### **Typen fysiek geweld**

Aangegeven is:

8x geweld (1x niet ingevuld)

6x lijf aan lijfgeweld(1x nee, 2x niet ingevuld)

### **Indringendheid**

8x is aangegeven: indrigend (1x nee)

5x door de hardheid van de geweldshandelingen of de daders (1x nee, 3x niet ingevuld)

4x omdat het geweld hard aankomt bij het slachtoffer (2x nooit, 3x niet ingevuld)

6x omdat het geweld gedetailleerd in beeld wordt gebracht (2x nooit, 1x niet ingevuld)

### **Verwondingen**

7x beelden van verwondingen t.g.v. zichtbare geweldsacties (2x nooit)

1x beelden van ernstige verwondingen t.g.v. zichtbare geweldsacties (5x nooit, 3x niet ingevuld)

### **Uitvoerbaarheid**

9x is aangegeven 1x of vaker

### **Opedrongen seks**

7x ja (1x nee, 1x niet ingevuld)

7x ja opgedrongen seks gepaard met indringend geweld(1x nee, 1x niet ingevuld)

### **Slapstick**

9x nee

### **Leeftijdsclassificatie volgens Kijkwijzer**

De kijkwijzersleutel voor geweld toegepast op de antwoorden van de deelnemers afzonderlijk leidde tot 1x 6jaar, 7x 12 jaar, 1x 16 jaar

Door Net 5 aangegeven 12 jaar met pictogrammen voor geweld en angst

### **Evaluatie antwoorden lijst B**

Ingestuurd negen lijsten (respons 60 %)

### **Leeftijdsclassificering naar eigen inzicht d.w.z. gevoelsmatig**

3x 12 jaar, 4x 16 jaar, 1x 18 jaar (1x niet ingevuld)

1x uitzending had beter achterwege kunnen blijven, 4x verdient een aanbevelingspictogram (vraag 13)

### **Kwaliteit**

Eenmaal is de film aangeduid als pulp, negenmaal als geen culturele productie.

### **Wordt met fysiek geweld bedreigd?**

2x nee, 7x ja waarbij 6x verbaal, 5x met blote handen en 5x door dreigende houding

### **Worden de gevolgen van fysiek geweld realistisch getoond?**

9x ja waarbij 8x door verwondingen of pijn te laten zien (1x niet ingevuld)

### **Worden de lichamelijke gevolgen verhuld, doordat we de slachtoffers nauwelijks te zien krijgen?**

8x nee, 1x ja

### **Is er ook sprake van psychisch geweld ?**

9x ja waarbij 7x door pesten, 8x voor schut zetten, 4x uitstoting, 7x onder druk zetten

### **Wordt aan de psychische gevolgen van fysiek geweld aandacht besteed?**

9x ja waarbij 6x door tonen van wraakgevoelens, 6x haat, 7x angst, 7x verdriet, 1x rouw

### **Komen er conflicten voor die geweldloos worden opgelost?**

3x nee, 5x ja (1x niet ingevuld)

### **Redden mensen zich uit moeilijke situaties d.m.v. geweld tegen personen**

5x nee, 3x ja (1x niet ingevuld)

## Wordt een eventueel hoofdprobleem met geweld opgelost?

8x nee, 1x ja

## Welke overheersende kijk op geweld spreekt uit deze productie?

1x het wordt goed gevonden/beloond

7x het wordt afgekeurd/bestraft

1x niet ingevuld

## Oordeel van de deelnemers in eigen woorden

Een film met een vervelend onderwerp en met nare scènes erin. Akelige onderwerpen moeten niet vermeden worden maar men hoeft niet alles te zien om alles te zeggen. Ik twijfel of deze film het aantal (groeps)verkrachtingen zal doen afnemen, zoals de makers bedoeld schijnen te hebben, gezien de slotmededeling.

Hoe komt iemand erop zo'n film te maken. Het was voor mij moeilijk ernaar te kijken. Overigens gaf het slachtoffer wel aanleiding.

De verkrachtingsscène is erg realistisch weergegeven. Het sadomasochische had niet zo in beeld gehoeven. Verder een goede film met karakterspelers.

Een uitstekende film maar hoevelen zullen de subtiele kritiek opmerken?

A op het overmatig gebruik van alcohol en drugs van de "lagere standen".

B demonstratie van machogedrag en van hoe mannen elkaar in een groep kunnen opjutten

C Misstanden bij het Openbaar Ministerie (soms denken in klassejustitie)

Een maatschappijkritische film.

Een enge maar wel een zinnige film. Er wordt getoond hoe sommige mannen over vrouwen en seks denken. Naar de scènes met geweld wordt toegewerkt. Actiefilms met in de eerste minuten al geweld vind ik veel erger.

Een film met geweld maar geen geweldsfilm. Geweld wordt aan de kaak gesteld.

Wellust ontaard in misdaad en is terecht veroordeeld.

Deze film is in een goede context geplaatst. Het seksueel geweld wordt pas in het laatste deel duidelijk in beeld gebracht. Het wordt afegekeurd en bestraft. Film is niet schadelijk voor de samenleving. Leeftijdsclassificatie dient wel 16 jaar te zijn.

## Naschrift

Terecht is door Net 5 de film niet geclassificeerd op seks, maar op geweld en angst. De leeftijdsclassificatie van 12 komt overeen met de bevingen van de Kring Kritische Kijkers op grond van de Kijkwijzermethode. Naar eigen oordeel neigt men naar 16.

Mag je 12-jarigen blootstellen aan een film met verkrachting als centraal thema?

**Ons inziens schiet Kijkwijzer hier tekort.** Het ontbreken van criteria voor psychische geweld en de psychische gevolgen van fysiek geweld vormen een groot manco.

Wat het geweldsaspect betreft ontmoet de film binnen de Kring Kritische Kijkers een zekere waardering. Het geweld erin is weerzinwekkend, maar wordt afgekeurd/bestraft. Het gaat niet om de film goed verkoopbaar te maken. Het is geen film met geweld om het geweld.

Tegen 1x had beter niet veroord kunnen worden stond 4x verdient een aanbevelingspictogram.

Koos de Beus en Trudie Rigter